

Meta-analysis of factors affecting the tendency of rural youth to migrate to the city

pages
53-62

J. Yaghoubi^{*1}, A.Ahmadi² and B. Khosravipour³

1. Associate Professor, Department of Extension, Communication, and Rural Development, University of Zanjan, Zanjan, Iran.
2. PhD Student, Department of Extension, Communication, and Rural Development, University of Zanjan, Zanjan, Iran.
3. Professor, Department of Agricultural Extension and Education, University of Agricultural Sciences and Natural Resources Khuzestan, Mollasani, Iran.

*Corresponding author: yaghobi@znu.ac.ir

Received date: 2025.11.17

Accepted date: 2026.02.21

Abstract

The migration of rural youth to cities, along with the increasing average age of the agricultural workforce, poses significant challenges to the future of human resources in the agricultural sector of rural areas. As one of the most vital forms of human capital, rural youth make up a substantial portion of the rural population and workforce. They serve as a crucial working force in improving the economic and social conditions of rural families and are considered potential assets for transforming villages from their current undesirable state to a desirable one. The present study aimed to investigate the factors influencing the tendency of rural youth to migrate to cities using a meta-analysis method. The statistical population comprised 41 scientific-research articles published in domestic journals. The meta-analysis results identified a total of 20 factors affecting rural youth's migration tendency. Based on variable frequency, the most significant factors include the availability of more welfare, healthcare, and recreational facilities in cities (frequency: 25), finding suitable employment in cities (frequency: 18), achieving higher income in cities (frequency: 17), higher wages in cities compared to villages (frequency: 16), and possessing higher university education (frequency: 14).

Keywords: Migration, Rural youth, Rural development and Employment.

فرا تحلیل عوامل مؤثر بر تمایل جوانان روستایی به مهاجرت به شهر

شماره صفحات

۵۳-۶۲

جعفر یعقوبی^{۱*} اصغر احمدی^۲ و بهمن خسروی پور^۳

- (۱) دانشیار گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی دانشگاه زنجان، زنجان، ایران.
- (۲) دانشجوی دکتری گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی دانشگاه زنجان، زنجان، ایران.
- (۳) استاد گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان، ملاتانی، ایران.

* نویسنده مسئول: yaghobi@znu.ac.ir

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۱۲/۰۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۸/۲۶

چکیده

مهاجرت جوانان روستایی به شهر در کنار افزایش میانگین سنی نیروی انسانی شاغل در بخش کشاورزی مشکلاتی هستند که آینده نیروی انسانی شاغل به کشاورزی در روستاها را با چالش مواجه می‌کنند. جوانان روستایی به عنوان یکی از مهم‌ترین سرمایه‌های انسانی، بخش عظیمی از جمعیت و نیروی کار جامعه روستایی را تشکیل می‌دهند و به عنوان بازوی کار در بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی خانواده‌های روستایی نقش ارزنده‌ای دارند و سرمایه‌هایی بالقوه در راستای دگرگونی روستاها از وضعیت نامطلوب موجود به وضعیت مطلوب تلقی می‌شوند. مطالعه حاضر به دنبال بررسی عوامل اثرگذار بر تمایل جوانان روستایی به مهاجرت به شهر بود. در این تحقیق از روش فراتحلیل استفاده شد. جامعه آماری تحقیق را ۴۱ مقاله علمی پژوهشی منتشر شده در مجلات داخلی تشکیل دادند. نتایج فراتحلیل نشان داد در کل ۲۰ عامل مؤثر بر تمایل جوانان روستایی به مهاجرت به شهر شناسایی شد. مهم‌ترین عوامل بر اساس فراوانی متغیرها عبارتند از وجود امکانات رفاهی، بهداشتی و تفریحی بیش‌تر در شهر (با فراوانی ۲۵)، یافتن شغل مناسب در شهر (با فراوانی ۱۸)، دستیابی به درآمد بیش‌تر در شهر (با فراوانی ۱۷)، بالا بودن دستمزدها در شهر نسبت به روستا (با فراوانی ۱۶) و داشتن تحصیلات بالا و دانشگاهی (با فراوانی ۱۴) تشکیل دادند.

واژه‌های کلیدی: مهاجرت، جوانان روستایی، توسعه روستایی و اشتغال.

مقدمه

مهاجرت به دلیل ماهیت پیچیده و بین‌رشته‌ای آن، ابعاد مختلفی دارد و بسته به آن که از چه منظری به این پدیده نگاه کنیم، تعریف آن نیز ابعاد مختلفی پیدا می‌کند. لذا صاحب‌نظران مختلف بنا به حوزه تخصصی و زمینه کاری خود، کوشیده‌اند تعاریف متعددی از آن را عرضه کنند. که ذیلاً به برخی از تعاریف مهاجرت اشاره می‌گردد. Zare and Hakimi (۲۰۱۵) مهاجرت را ترک سرزمین اصلی و ساکن شدن در سرزمین دیگر به‌طور دائم یا موقت تعریف می‌نمایند. در تعریف دیگری، مهاجرت تغییر دائمی یا نیمه دائمی محل اقامت توسط یک فرد یا گروهی از مردم و هم‌چنین به معنی حرکت فیزیکی مردم از یک مکان به مکان دیگر برای بهبود زندگی می‌باشد، که به عنوان فرایند اجتماعی در پاسخ به شرایط پیچیده و چالش‌های اقتصادی، زیست‌محیطی، اجتماعی و فرهنگی، مذهبی، قومی و سیاسی صورت می‌گیرد (Javan, Borouki Milan and Einali, 2016; Noorbakhsh and Akbarpour Sarasakanroud, 2011; Veisi and Rezvani, 2016). روند تغییر جمعیت روستا - شهری بر اساس سرشماری‌های انجام گرفته در سال‌های ۱۳۳۵ تا ۱۳۹۵ در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱: روند تغییر جمعیت روستا - شهری بر اساس سرشماری‌های انجام گرفته در سال‌های ۱۳۳۵ تا ۱۳۹۵

Table 1. Trend of rural-urban population change based on conducted censuses from 1956 to 2016

سال شماری	کل جمعیت (هزار نفر)	جمعیت شهری (هزار نفر)	درصد شهرنشین	جمعیت روستایی (هزار نفر)	درصد روستانشین
۱۳۳۵	۱۸۹۵۵	۵۹۵۴	۳۱/۴	۱۳۰۰۱	۶۸/۶
۱۳۵۵	۳۳۷۰۸	۱۵۸۵۵	۴۶/۹	۱۷۸۵۳	۵۳/۱
۱۳۷۰	۵۵۸۳۷	۳۱۸۳۷	۵۷	۲۳۹۹۹	۴۳
۱۳۸۵	۷۲۲۵۰	۴۹۶۴۰	۶۸/۹۱	۲۲۶۱۰	۳۱/۳۹
۱۳۹۰	۷۵۱۴۹	۵۳۶۵۶	۷۱/۵	۲۱۴۱۷	۲۸/۵
۱۳۹۵	۷۹۹۲۶	۵۹۱۴۷	۷۴/۰۶	۲۰۷۳۰	۲۵/۹۴

Statistical Center of Iran, 2016

همان‌طور که در جدول ملاحظه می‌شود نسبت جمعیت روستایی به کل جمعیت کشور در سال ۱۳۳۵، ۶۸/۶ درصد بوده که این نسبت در سال‌های ۱۳۵۵، ۱۳۷۰، ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ به ترتیب به ۵۳/۱، ۴۳، ۳۹/۳۱ و ۲۸/۵ درصد رسیده است. بر پایه آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن کشور که در آبان ماه سال ۱۳۹۵ انجام شده است نسبت جمعیت روستاها به ۲۵/۹۴ درصد از جمعیت کشور کاهش یافته است (Statistical Center of Iran, 2016). در مورد عوامل مؤثر بر پدیده مهاجرت روستا - شهری نظریات گوناگون ارائه شده است، در همه کشورهای جهان سوم، مهاجرت همواره از نواحی کم توسعه به نواحی توسعه یافته داخلی که در آن‌ها سرمایه‌گذاری‌های بیش‌تری صورت گرفته است عملی می‌شود. این وضع به کم رشدی نواحی مهاجر فرست سرعت می‌بخشد و شکاف چشم‌گیری میان نواحی توسعه یافته و کم توسعه در داخل کشورها به وجود می‌آورد. هم‌چنین مهاجرت نیروی انسانی فعال به ویژه سنین ۲۰-۲۹ سال، عقب ماندگی حوزه‌های مهاجر فرست را تشدید می‌کند و آن‌ها را از یک جریان طبیعی توسعه باز می‌دارد. فعال‌ترین مهاجرین معمولاً جوانان و مردان تحصیل کرده هستند که به جستجوی شیوه زندگی و جایگاه اجتماعی که همراه با مشاغل اداری و شهری است، می‌روند. این جوانان افرادی را تشکیل

می‌دهند که مسافت‌های طولانی را به سوی حوزه‌های مادرشهری بزرگ می‌پیمایند. در مقایسه، مهاجرین غیر فعال به خاطر فقر و برای حفظ خود، مهاجرت می‌کنند (Yaghobi Doost and Fathali Pour, 2016). نظریه مکتب وابستگی، علل و پیامدهای مهاجرت را در ارتباط با هم می‌دانند، زیرا از نظر آنان مهاجرت و توسعه نابرابر با یکدیگر ارتباط متقابل دارند و یکدیگر را تقویت می‌کنند. صاحب نظران دیدگاه وابستگی، دو دسته عوامل برای بیان حرکت و علت مهاجرت در نظر گرفته‌اند، یکی عوامل تغییر دهنده و دیگری عوامل رکودی. عوامل اول با نفوذ سرمایه‌داری در مناطق سنتی و ایجاد تغییر در تکنیک‌های تولیدی ارتباط دارد. تکنیک‌های جدید کارگر اضافی ایجاد می‌کند و آن‌ها را مجبور به مهاجرت می‌نماید. عوامل رکودی زمانی عمل می‌کند که رشد جمعیت از تولیدات کشاورزی پیشی می‌گیرد و نیروی کار اضافی را مجبور به مهاجرت می‌نماید. محققین وابستگی بیان می‌کنند که محیط شهری پذیرای مهاجران نمی‌باشد و آن‌ها را در زاغه‌ها جای می‌دهد. وجود زاغه‌ها خود دلیلی بر عدم جذب مهاجران در بافت شهری است. مهاجران نه تنها در شهرها حل نمی‌شوند بلکه به صورت بیکاران یا نیمه بیکاران در حاشیه شهرها اسکان می‌یابند (Zaki, 2012; Papeli Yazdi and Ebrahimi, 2002). بررسی روند تغییرات جمعیتی کشور در چند دهه اخیر نشان می‌دهد که تمایل به مهاجرت خصوصاً توسط جوانان از روستاها به شهرها سیر صعودی داشته و نگران کننده می‌باشد. بر این اساس هدف این مقاله شناسایی عوامل موثر بر مهاجرت جوانان روستایی از روستا به شهر با استفاده از تحقیقات میدانی منتشر شده در کشور بود.

مواد و روش‌ها

مقاله حاضر یک مقاله تحلیلی به‌شمار می‌رود که بر اساس مرور منسجم و گسترده ادبیات مرتبط و منابع کتابخانه‌ای موجود انجام گرفته است. در این تحقیق از روش فراتحلیل استفاده شد. جامعه آماری تحقیق را مقالات منتشر شده در مجلات علمی و پژوهشی تشکیل دادند که با کلید واژه‌های دلایل مهاجرت، عوامل موثر بر مهاجرت و جوانان روستایی در پایگاه‌های علمی استخراج شدند. پس از حذف مقالات نامرتب تعداد ۴۱ مقاله انتخاب و مورد تحلیل قرار گرفتند.

نتایج و بحث

عوامل موثر بر تمایل جوانان روستایی بر مهاجرت به شهر با استفاده از فراتحلیل مطالعات صورت گرفته در کشور شناسایی شدند. نتایج به‌دست آمده در جدول ۲ آورده شده است. نتایج فراتحلیل نشان داد در کل ۲۰ عامل موثر بر تمایل جوانان روستایی به مهاجرت به شهر شناسایی شد. همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود مهم‌ترین عوامل بر اساس فراوانی متغیرها عبارتند از به ترتیب اهمیت فراوانی عبارتند از وجود امکانات رفاهی، بهداشتی و تفریحی بیش‌تر در شهر، یافتن شغل مناسب در شهر، دستیابی به درآمد بیش‌تر در شهر، بالا بودن دستمزدها در شهر نسبت به روستا و داشتن تحصیلات بالا و دانشگاهی. بقیه متغیرها به ترتیب فراوانی در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۲: فرا تحلیل مطالعات مربوط به عوامل موثر بر تمایل جوانان روستایی به مهاجرت به شهر

عوامل موثر	محققان	فراوانی
وجود امکانات رفاهی، بهداشتی و تفریحی در شهر	یعقوبی و همکاران (۱۳۹۶) یعقوبی دوست - فتحعلی پور (۱۳۹۵) اسعدی - یعقوبی (۱۳۹۴) سعدی و همکاران (۱۳۹۳) رستمعلی زاده و همکاران (۱۳۹۲) قدیری معصوم و همکاران (۱۳۹۱) مطیعی لنگرودی و همکاران (۱۳۹۰) غفاری - ترکی هرچگانی (۱۳۸۹) طاهر خانی - زارعی ابیانه (۱۳۸۵) پناهی و پیشرو (۱۳۹۰) و آقائی زاده و همکاران (۱۳۹۰) و احمدی (۱۳۹۶) طاهرخانی، (۱۳۸۰) رستمعلی زاده (۱۳۹۶) کیانی و همکاران (۱۳۹۵) امانپور - امیری فهلیانی (۱۳۹۴)	۲۵
یافتن شغل مناسب در شهر	بروکی میلان - عینالی (۱۳۹۵) فنی و همکارانش (۱۳۹۶) راعی و همکاران (۱۳۹۴) حسینی - رستمعلی زاده (۱۳۹۳) و رستمعلی زاده و همکاران (۱۳۹۲) شایان - کهنه پوشی (۱۳۹۲) افراخته - آقائی زاده (۱۳۹۰) رضائی اسفندن (۱۳۸۹) غفاری - ترکی هرچگانی (۱۳۸۹) شمس الدینی - گرجیان (۱۳۸۹) و طاهر خانی - زارعی ابیانه (۱۳۸۵) جهانی - نوعی (۱۳۸۶) رستمعلی زاده (۱۳۹۶) کیانی و همکاران (۱۳۹۵) سعدی و همکاران (۱۳۹۳) رضایی - کمانداری (۱۳۹۳) بیگی بز چلوبی - طیب نیا (۱۳۹۶) محمدی یگانه - سنایی مقدم (۱۳۹۶) غفاری و ترکی هرچگانی (۱۳۸۹) قدیری معصومی (۱۳۹۱).	۱۸
دستیابی به درآمد بیشتر در شهر	رستمعلی زاده - قاسمی اردهایی (۱۳۹۶) محمدی یگانه - سنایی مقدم (۱۳۹۶) و لنگرودی و همکاران (۱۳۹۰) و رضائی اسفندن (۱۳۸۹) و غفاری - ترکی هرچگانی (۱۳۸۹) و شمس الدینی - گرجیان (۱۳۸۹) و جهانی - نوعی (۱۳۸۶) و آقاسی زاده و همکاران (۱۳۹۰) و کیانی و همکاران (۱۳۹۵) و امانپور - امیری فهلیانی (۱۳۹۴) و محمدی و همکاران (۱۳۹۴) و رضایی - کمانداری (۱۳۹۳) وو سعدی و همکاران (۱۳۹۳) و (۱۳۹۱) و فنی و همکارانش (۱۳۹۶) و سجادی و همکاران (۱۳۹۱)، شهبازی - قاسمی (۱۳۹۱) و لنگرودی و همکاران و اردهایی و همکاران (۱۳۹۵) و اسفندیار و نبی ثیان (۱۳۹۵) و	۱۷
بالا بودن دستمزدها در شهر نسبت به روستا	سپهر دوست و همکاران (۱۳۹۶) و راعی و همکاران (۱۳۹۴) و دانشور کاخکی و همکاران (۱۳۸۵) و طاهر خانی - زارعی ابیانه (۱۳۸۵) و آقاسی زاده و همکاران (۱۳۹۰) و امانپور - امیری فهلیانی (۱۳۹۴) و محمدی و همکاران (۱۳۹۴) و سعدی و همکاران (۱۳۹۳) و کیانی و همکاران (۱۳۹۵) و سعدی و همکاران (۱۳۹۳) و سجادی و همکاران (۱۳۹۱) و شهبازی - قاسمی (۱۳۹۱) و لنگرودی و همکاران (۱۳۹۱) و اردهایی و همکاران (۱۳۹۵)، غفاری مقدم و صبوچی (۱۳۸۴) ، اسفندیاری و نبی ثیان (۱۳۹۵)	۱۶
داشتن تحصیلات بالا و دانشگاهی	یعقوبی و همکاران (۱۳۹۶) و اسماعیلی - محمودیان (۱۳۹۶) و رستمعلی زاده و قاسمی اردهایی (۱۳۹۶) و اسمعیلی و محمودیان (۱۳۹۵) و حسینی - رستمعلی زاده (۱۳۹۳) و علی بیگی و همکاران (۱۳۸۸) و پناهی و پیشرو (۱۳۹۰) و آقائی زاده و همکاران (۱۳۹۰) و رستمعلی زاده (۱۳۹۶) و رستمعلی زاده (۱۳۹۲)، رضوی زاده (۱۳۸۶)، طاهرخانی (۱۳۸۱)، میرلطیفی (۱۳۹۱)، علی بیگی (۱۳۹۰) و	۱۴
دستیابی به تحصیلات دانشگاهی	یعقوبی و همکاران (۱۳۹۶) و اسماعیلی - محمودیان (۱۳۹۶) و رستمعلی زاده و قاسمی اردهایی (۱۳۹۶) و اسمعیلی و محمودیان (۱۳۹۵) و حسینی - رستمعلی زاده (۱۳۹۳) و علی بیگی و همکاران (۱۳۸۸) و پناهی و پیشرو (۱۳۹۰) و آقائی زاده و همکاران (۱۳۹۰) و رستمعلی زاده (۱۳۹۶) و	۹
اشتغال پایدار و امنیت شغلی در شهر	خسروبیگی بز چلوبی و طیب نیا (۱۳۹۶) و رستمعلی زاده - قاسمی اردهایی (۱۳۹۶) و اسمعیلی - محمودیان (۱۳۹۵) و غفاری - ترکی هرچگانی (۱۳۸۹) و امانپور - امیری فهلیانی (۱۳۹۴) و محمدی - همکاران (۱۳۹۴) و سعدی - همکاران (۱۳۹۳)	۷
وجود امکانات آموزشی و فرهنگی مناسب در شهر	رستمعلی زاده و همکاران (۱۳۹۲) و غفاری - ترکی هرچگانی (۱۳۸۹) و طاهر خانی - زارعی ابیانه (۱۳۸۵) و پناهی - پیشرو (۱۳۹۰) و آقائی زاده و همکاران (۱۳۹۰) و رستمعلی زاده (۱۳۹۶) و	۶
داشتن دوستان و اعضای خانواده مهاجر در شهر و پیروی از آن‌ها	بیگی و همکاران (۱۳۸۸) و رستمعلی زاده - قاسمی اردهایی (۱۳۹۶) و اکبرپور (۱۳۹۶) و قاسمی اردهایی و همکاران (۱۳۹۶) و طاهرخانی (۱۳۸۱)، پناهی (۱۳۹۰).	۶
امنیت و ثبات در زندگی شهری	خسروبیگی بز چلوبی - طیب نیا (۱۳۹۶) و سعدی و همکاران (۱۳۹۳) و لنگرودی و همکاران (۱۳۹۰) و سعدی و همکاران (۱۳۹۳)	۴
یافتن همسر مناسب و ازدواج با افراد غیر روستایی	طاهرخانی (۱۳۸۱)، قدیری معصومی (۱۳۹۱)، پناهی (۱۳۹۰)، رستمعلی زاده (۱۳۹۲).	۴
سودمندی بالاتر مشاغل غیر کشاورزی در شهر	یعقوبی و همکاران (۱۳۹۶) و طاهر خانی - زارعی ابیانه (۱۳۸۵) علی بیگی (۱۳۸۷).	۳
تمایل به تغییر در سبک زندگی	سعدی و همکاران (۱۳۹۳) و صدر موسوی و همکاران (۱۳۹۵) و سعدی و همکاران (۱۳۹۳)	۳
کسب منزلت اجتماعی بالا در شهر	طالشی و شبنما (۱۳۹۶) و یعقوبی و همکاران (۱۳۹۶) و (طالشی و شبنما، ۱۳۹۶)	۳
پایین بودن سن مهاجران هنگام مهاجرت	اسماعیلی و محمودیان (۱۳۹۶) و قاسمی اردهایی همکاران (۱۳۹۶)	۲
فشار والدین به جوانان برای مهاجرت به شهر،	طاهرخانی (۱۳۸۱)، علی بیگی (۱۳۸۸).	۲
وجود آسایش و آرامش در شهر	محمدی یگانه - سنایی مقدم (۱۳۹۶) و علی بیگی و همکاران (۱۳۸۸)	۲
رسیدن به آرزوهای خود در شهر	قاسمی اردهایی و همکاران (۱۳۹۶) و حسینی - رستمعلی زاده (۱۳۹۳)	۲

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

مهاجرت از روستا به شهر در کل پدیده‌ای نگران‌کننده در فضای جغرافیایی کشور است که وقتی این مهاجرت در میان جوانان و به‌ویژه جوانان دارای تحصیلات دانشگاهی اتفاق می‌افتد بسیار نگران‌کننده‌تر می‌شود. زیرا این وضعیت می‌تواند ضمن کاهش توانمندی و انگیزه نیروی کار شاغل به کشاورزی در روستاها به اتلاف سرمایه‌های انسانی و مالی در آموزش عالی کشور شود. گسترش این قبیل مهاجرت‌ها به علل مختلفی بوده و پیامدهای مختلفی به‌طور ویژه برای جوامع روستایی در پی خواهد داشت. با توجه به اینکه هرگونه برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در نواحی روستایی با ساختار جمعیت و کیفیت جمعیت به‌طور مستقیم و غیرمستقیم ارتباط پیدا می‌کند، بررسی عوامل مؤثر بر تمایل نیروهای جوان روستایی از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. نتایج تحقیق حاضر نشان داد مهم‌ترین عوامل مؤثر بر تمایل جوانان روستایی به مهاجرت به وجود امکانات رفاهی، بهداشتی و تفریحی بیش‌تر در شهر، یافتن شغل مناسب در شهر، دستیابی به درآمد بیش‌تر در شهر، بالا بودن دستمزدها در شهر نسبت به روستا اختصاص داشت. این یافته بیانگر این واقعیت می‌باشد که مهم‌ترین اولویت جوانان روستایی، دستیابی به شغل و ایجاد کسب و کاری برای اشتغال می‌باشد و از این نظر امکان ایجاد اشتغال در روستا را سخت و دشوار ارزیابی می‌کنند و لذا این عامل باعث افزایش تمایل آن‌ها به مهاجرت به شهر می‌گردد. بر این اساس پیشنهاد می‌شود با تدوین و تصویب بسته اشتغال فارغ‌التحصیلان کشاورزی در روستاها که هم‌زمان موارد تأمین سرمایه از طریق اختصاص وام‌های اشتغال‌زای کم‌بهره با حداقل بروکراسی، مشاوره و آموزش راه‌اندازی کسب و کارهای موردنیاز بازار و برنامه بازاریابی و فروش را در نظر گرفته باشد به حل این مشکل اقدام گردد.

منابع

- Ahmadi, Sh. (2017).** Investigating the factors affecting rural biological settlements (Case study: Sardasht County). Sustainability, Development and Environment, 4(1). [In Persian]
- Alibigi, A. H., Papzan, A., & Darreh Zarshki, M. (2009).** Reasons and solutions to reduce the tendency of rural youth of Kermanshah County to migrate. Iranian Journal of Agricultural Economics and Development Research, 40(1), 39-49. [In Persian]
- Ahmadi, Sh., & Tavakoli, M. (2016).** Migration and its effects on agricultural structure (Case study: Central district of Sardasht County). Human Geography Research, 48(4), 645-659. [In Persian]
- Asadi, S., & Yaghoobi, J. (2015).** Assessing rural youth's tendency to reside in the village and its affecting factors in Qasr-e Shirin villages. Village and Development, 18(4), 1-16. [In Persian]
- Afrakhteh, H., & Aghaeizadeh, A. (2011).** Rural migration in Iran and the dominance of stagnation factors (Case study: Bandar Anzali County). Housing and Rural Environment, (133). [In Persian]
- Amanpour, S., & Amiri Fahliani, M. (2015).** An analysis of the confrontation of migrants' problems in two rural and urban communities. [In Persian]
- Aghaeizadeh, A., & Afrakhteh, H. (2011).** An inquiry into the transformations of rural migration factors in Iran (Case study: Bandar Anzali County). Geographical Research Journal, (1), 95-120. [In Persian]

Borouki Milan, A., & Einali, J. (2016). Analyzing the factors affecting the migration of border villages (Case study: Border villages of South Chaldoran rural district). *Border Sciences and Techniques Quarterly*, (19), 63-83. [In Persian]

Boroumandzadeh, M., & Nobakht, R. (2017). A review of new theories proposed in the field of migration. *Population Quarterly*, 21(89 & 90), 73-90. [In Persian]

Beik Mohammadi, H., & Hatami, M. (2010). Geographical analysis of migration trends in East Azerbaijan Province. *Environmental Planning Geographical Quarterly*, (10), 24-42. [In Persian] Irandoost, K., Bochani, M., & Tolaei, R. (2014). Analyzing the transformation of the country's internal migration pattern with an emphasis on urban migrations. *Urban Studies Quarterly*, (6), 105-118. [In Persian]

Fanni, Z., Khalilollahi, H. A., Sajjadi, J., & Fal Soleiman, M. (2018). Analyzing rural-urban migrations and their consequences on urban instability, Case study: Birjand city. *Urban Ecology Research Biquarterly*, 9(1), Serial No. 17, 13-24. [In Persian]

Ghaffari, R., & Torki Harchegani, M. (2010). An analysis of the factors affecting rural youth migration to the city (Case study: Sadeghabad village of Saman district in Chaharmahal and Bakhtiari Province). *Housing and Rural Environment*, (132). [In Persian]

Ghasemi Ardaei, A., Rostami, N., & Shiri, M. (2016). Factors affecting the tendency to migrate to the city among rural youth of Ahar County. *Geographical Space Scientific-Research Quarterly*, 16(53), 173-192. [In]

Ghasemi Ardaei, A., Mahmoudian, H., & Nobakht, R. (2017). Analyzing the causes of internal migrations of Iran in the 2006 and 2011 censuses. *Social Studies and Research in Iran*, 6(3), 375-390. [In Persian]

Ghasemi Ardaei, A. (2006). Investigating the causes of rural migration to cities in Iran with a meta-analysis of academic theses (Time period 1980-2004). *Village and Development*, 9(1), 51-80. [In Persian]

Ghadiri Masoum, M., & Jahan Mohammadi Firooz, G. (2008). The role of pre-revolution development plans in national rural-urban migrations, with an emphasis on the importance of oil revenues. *Geographical Research*, (63). [In Persian]

Ghadiri Masoum, M., Yousefi, H., Akbarpour Sarasakanroud, M., & Khalili, A. (2012). The conflict of youth rural out-migration with rural development. *Rural Research Quarterly*, 3(2), 97-118. [In Persian]

Jalalian, H., & Mohammadi Yeganeh, B. (2006). Analyzing the effective geographical factors in rural migrations of Zanjan County from 1976 to 1996. *Geographical Research*, (61), 89-99. [In Persian]

Javan, J. (1988). Iran's population and its geographical context. Ferdowsi University of Mashhad Publications. [In Persian]

Khosrobeigi Bez Cheloui, R., & Tayyebnia, S. H. (2017). Youth migration, where is the real problem? Local communities and futurology for shaping rural settlements: Case study: Villages of Khoy County, West Azerbaijan. *Geography and Development*, (49), 243-272. [In Persian]

Khatir, A., Rezaei Moghadam, K., & Zamani, G. H. (2016). Factors affecting the migration intention of member and non-member rural youth of agricultural cooperatives in Marvdasht County. *Agricultural Extension and Education Sciences Biquarterly*, (24), 19-35. [In Persian]

Kiani, M., Asadi, A., Vermazyari, H., & Barati, A. A. (2016). Structural and integrated equation model of causes and consequences of rural migration in Kian district of Nahavand County. 8(2), 339-358. [In Persian]

- Mohammadi Yeganeh, B., & Sanaei Moghaddam, S. (2017).** Analyzing the effects of urban-rural relations in rural-urban migrations: Case study: Poshteh Zilaei rural district, Dehdasht County. *Regional Planning Quarterly*, 7, Serial No. 27. [In Persian]
- Motiei Langroudi, H., Rezvani, M. R., Noorbakhsh, M., & Akbarpour Sarasakanroud, M. (2013).** Explaining the appropriate strategy for population retention in rural settlements (Case study: Saluk rural district of Hashtrud County). *Housing and Rural Environment*, (142). [In Persian]
- Motiei Langroudi, H., Ghadiri Masoum, M., Rezvani, M. R., Nazari, A., & Sahneh, B. (2011).** The effect of migrants' return to villages on improving the livelihood of demolishers (Case study: Aqqala County). *Human Geographical Research*, (78), 67-83. [In Persian]
- Noorbakhsh, S., & Akbarpour Sarasakanroud, M. (2011).** Strategies to counter rural-urban migrations using SWOT technique, Case study: Kuhsar rural district of Hashtrud County. *Local (Rural-Urban) Development Journal*, 3(2), 127-142. [In Persian]
- Papeli Yazdi, M., & Ebrahimi, M. (2002).** Theories of rural development. SAMT Publications. [In Persian]
- Panahi, L., & Pishro, H. (2011).** Investigating the factors affecting the migration of rural youth to the city: Case study: Villages of the central district of Marvdasht County. *Regional Planning Quarterly*, 1(2), 41-50. [In Persian]
- Pour Sina, M., Chizari, M., Hosseini, F., & Tahmasbi, M. (2010).** Factors affecting the motivation level of rural youth for employment in the agricultural profession (Case study: Villages of Kelardasht County). *Village and Development*, 13, 31-49. [In Persian]
- Raei, H., Moyedfar, R., & Emadzadeh, M. (2015).** Socio-economic factors affecting inter-provincial migration in Iran (Based on the extended gravity model during 1996-2006). *Geography and Development*, (40), 157-174. [In Persian]
- Rostamalizadeh, V., & Ghasemi Ardaei, A. (2017).** To stay or to leave; Migration challenges of rural youth. *Rural Research Quarterly*, 8(2). [In Persian]
- Rostamalizadeh, V., Ghasemi Ardaei, A., & Rostami, N. (2013).** Factors affecting the retention of rural youth: Case study: Ahar County. *Rural Research*, 4(3), 505-534. [In Persian]
- Rezaei, M. R., & Kamandari, M. (2014).** Investigating and analyzing the causes of marginalization formation in Kerman city, Case study: Seyedi and Imam Hassan neighborhoods. *Spatial Planning (Geography) Scientific-Research Quarterly*, 4(4), 179-196. [In Persian]
- Ramezani Esfaden, A. (2010).** Investigating the factors affecting rural migrations: Case study: Shaskuh rural district of Qaenat County. *Khorasan Socio-Cultural Studies Quarterly*, 5(1). [In Persian]
- Sepehroudost, H., Sharifi Fakhri, P., & Barouti, M. (2017).** The effect of granted agricultural sector facilities on rural-urban migration trends. *Rural Research and Planning Journal*, 6(3), Serial No. 19. [In Persian]
- Saadi, H., Bahrami, L., & Afshar Kohan, J. (2014).** Causes of rural migration in Hamedan Province (Jowkar district of Malayer County). *Social Sciences Journal of Ferdowsi University of Mashhad Faculty of Literature and Humanities*, 53-73. [In Persian]
- Soltani, A., Chahar Sooghi Amin, H., & Arayesh, M. (2014).** Analyzing the factors affecting the tendency of rural youth of Ilam County to employment in the agricultural sector. *Agricultural Extension and Education Research*, 7(3), Serial No. 27. [In Persian]

- Shayan, H., & Kohneh Pooshi, S. H. (2013).** Investigating the causes of rural-urban migrations in Khav and Mirabad district of Marivan County. *Rural Research and Planning Journal*, (3), 115-141. [In Persian]
- Shamsoddini, A., & Gorjian, P. (2010).** Factors affecting rural migration to cities, with an emphasis on migration network, Case study: Rostam 2 rural district. *Geographical Perspective Scientific-Research Journal*, (5), 76-92. [In Persian]
- Shams, A., Ghadimi, M., Mirkazadeh, A., & Hooshmandan Moghaddam, Z. (2015).** Reasons for rural youth's lack of motivation to work in the agricultural sector (Case study: Buin Zahra County). *Iranian Journal of Agricultural Economics and Development Research*, 46-2(4), 853-863. [In Persian]
- Statistical Center of Iran. (2016).** Selected results of the 2016 National Population and Housing Census. Available at: www.amar.ir/portals/0/files/abstract/1395 [In Persian]
- Taherkhani, M. (2001).** An analysis of the factors affecting rural-urban migration. *Geographical Research Quarterly*, 16(3). [In Persian]
- Taherkhani, M., & Zarei Abianeh, M. H. (2006).** Studying the causes and factors affecting rural youth migration with an emphasis on the migration of Abianeh village youth. *Geography Education Growth*, (74), 3-13. [In Persian]
- Veisi, F., Salmani, M., & Rezvani, M. (2016).** Investigating the role of spatial-spatial factors in the seasonal migration of rural labor force to the city, Case study: Sarvabad County. *Human Settlement Planning Studies Journal*, (37), 19-35. [In Persian]
- Yaghobi Doost, M., & Fathali Pour, A. (2016).** Investigating the relationship of sociological factors with the tendency to migrate in Masjed Soleyman County, Case study: Villages of Masjed Soleyman County. *Social Sciences Quarterly*, (33), 167. [In Persian]
- Yaghobi, J., Asadi, S., & Yazdanpanah, M. (2017).** Identifying the encouraging and deterrent factors of rural youth's tendency to agricultural occupation in Qasr-e Shirin villages. *Agricultural Education Management Research Quarterly*, (40). [In Persian]
- Zare, S., & Hashemi, S. H. (2015).** Investigating the relationship between types of students' religiosity and their tendency to emigrate abroad, Case study: Students of all levels of Allameh Tabataba'i University. *Cultural Sociology Quarterly*, Institute for Humanities and Cultural Studies, 6(3), 53-80. [In Persian]
- Zaki, M. A. (2012).** The effect of migration on the socio-economic structure of urban communities, Case study: Comparing Shahin Shahr with Khomeini Shahr. *Urban Sociological Studies Quarterly*, 2(2), 83-112. [In Persian]